

Волох А. М. (Україна, Мелітополь)

ЗАКОНОДАВСТВО ЯК ПЕРЕШКОДА РОЗВИТКУ ТРАДИЦІЙНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Європейський вибір України, як суверенної держави, а також шлях на децентралізацію органів управління, потребує, насамперед від депутатів Верховної Ради, вдосконалення законодавства, яке б відповідало або хоча би не суперечило вимогам країн Євросоюзу. Особливо це стосується мисливства, яке є важливим інструментом управління ресурсами диких тварин, сенс якого полягає у спрямованій елімінації певної кількості особин, що перевищує ємність угідь, зниженні щільності населення хижаків і потенційних переносників збудників небезпечних захворювань до визначеного фахівцями рівня, у розведенні представників особливо цінних мисливських видів, а також у розвитку мисливської культури. Окрім того, даний вид природокористування є важливою частиною економіки, яка передбачає сплату певних коштів до бюджетів різних рівнів, отримання доходів від мисливського туризму, виробництва товарів мисливського спрямування та реалізації різноманітних послуг як мисливцям, так й іншим людям, що люблять споглядати за дикими тваринами. З 2010 р., за новою редакцією Закону України «Про природно-заповідний фонд», мисливство, рівно як: рибальство, заготівля деревини, лікарських та інших цінних рослин, їх плодів, сіна, випасання худоби тощо у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду були віднесені до спеціального використання (Стаття 9-1). Незважаючи на те, що дані види природокористування мають здійснюватися у межах лімітів на вилучення певних ресурсів за відповідними дозволами, оновлене законодавство фактично заборонило їх проведення на територіях національних природних парків та усіх заказників. Це протирічить не лише змісту цих термінів та практиці європейських країн, а й дескредитує ідею збереження унікальних екосистем на тлі обмеженого використання частки природних ресурсів та збереження традиційних видів природокористування. Між тим, під час створення національних парків їх засновники обіцяли пересічним громадянам поліпшення ситуації щодо аматорського мисливства, рибальства та інших видів використання природних ресурсів, що відповідало вимогам Закону України «Про природно-заповідний фонд» у попередній редакції. Очевидні протиріччя та неузгодженість останнього з Конституцією України (Розділ І, стаття 13) та з Законом України «Про тваринний світ» (Стаття 9), а також дії чиновників із Міністерства екології та охорони природних ресурсів призвели до відмови багатьох громад щодо створення нових заповідних територій, значного розвитку браконьєрства та великих проблем у працівників природно-заповідних структур. Останні зобов'язані безпосередньо реалізовувати вимоги нашого недолугого законодавства і стримувати розвиток традиційних видів діяльності населення іноді ціною власного життя. Особливо зазначені проблеми проявляються у прикордонних територіях, де почасти люди однієї національності, які мешкають у сусідніх країнах, мають різні можливості у використанні традиційних природних ресурсів.

В останні роки на території України сформувався значний прошарок людей, які позиціонують себе, як антимисливці. За їх балаканини у засобах масової інформації українському народу нав'язується думка про вимирання лося, наслідком чого є введення заборони на використання ресурсів цього важливого компонента лісових екосистем тривалістю 25 років! Між тим у багатьох мисливських господарствах, розташованих у поліських областях, його щільність населення є значною і перевищує встановлені законодавством норми, які для угідь І-бонітету становлять 2 особини/1 тис. га лісу. Це означає, що за подальшого зростання щільності тварин збільшиться й рівень смертності лося від різних причин і дуже посиляться його негативний вплив на хвойні молодняки. За недофінансування галузі, наслідком цього, з одного боку, стане скорочення темпів відтворення лісу, а з другого – зменшення доходів і без того нашого зубожілого мисливського господарства. А запропонований захід, за нашої зневаги до дотримання українських законів, ні в якій мірі не буде сприяти зростанню чисельності лося, який відзначається низькою плодючістю.

Наше недосконале законодавство дозволяє чиновникам різного рівня безкарно скорочувати терміни полювання, визначені Законом України «Про мисливське господарство та полювання» (2000), та встановлювати ліміти на вилучення диких тварин на свій розсуд, що має бути припинено за допомогою штрафів у розмірі потенційної втраченої вигоди на законодавчому рівні.